

niks, kaas ktsakakinap kaminmil, pal tsin kiin kuawitskin ksahan?
erit fortiter, erit strenue iudicium Dei in probos, homines, quoniam modo tractabit me, quum contra solummodo est quod teneo peccatum?

Interdum oppositio est veluti implicita, interdum veluti sub-intelligitur id cui fit oppositio. Sic si aliquis inadvertenter sumpserit aliquid, quod ad alium pertinet, quando animadverterit id quod fecit, dicet pal utsukwati, *verum sumpsi*; perinde ac si diceret *nesciebam me sumpsisse, verum sumpsi*. S. Naoti Mali, San Sosep tsukwatamni, tagas nukunil nawumni, nakalti; kaupgani kapsins kslakalt; pal ninsi Yakasinkinawasiski. Sancta Virgo Maria, Sanctus Joseph se mutuo sumpserunt, deinde aquisivit ventrem aquisivit filium; ignorabat (S. Joseph), cur aquisivit filium, verum fuit Deus. In hoc exemplo *nawumni*, ad literam significat *habet ventrem* seu *apparet gravida* pariter *nakalti* significat *habet filium*. In istis et similibus casibus dum enuntiatur aliqua veritas vel resolvitur aliquod dubium affirmatio fit veluti in oppositione ad dubium vel ad ignorantiam, quae oppositio significatur mediante particula *pal*.

In comparatione plurium inter se, in discussione pro et contra alicuius negotii, in relatione opinionum diversarum, aliqua oppositio locum habet, ac proinde abundans usus particulae *pal*. Ktukutskakiam; nalkinilni ktsganam, unawitskapaltilik, kakiamni; yakankitki, pal suknikitni, pal sa'annikitni. Aki unulpalnititni kaskik'ka amak pal yakankitki; aki pal kanikitni; *nuntium; hoc allatus est sermo, auscultavi a longe, dicitur; modus quo res se habet, sed delectabilis est, verum ingrata est. Etiam audiri de duabus regionibus; sed quemadmodum una se habet, verum etiam alia ita se habet.*

Interdum vero vix aliqua oppositio significari potest per particulam *pal*, cum e. g. aliquis qui cultrum amisit, ex abrupto dicet pal uniskagmiti aksamal, *verum amisi cultrum*, vel alius nuntiat tibi ea quae in alia regione acciderunt dicens: pal kalsani kalakgul; aki pal nasni kiip, pal nukwini kutinmitka; tres flageilati fuerunt; duo mortui sunt, unus frigore enectus est. Fortasse in enumeratione plurium particula *pal* haberi potest ut aliququaliter adversativa, quatenus aequivalere potest particulae latinae *autem*; verum si unum tantum enuntiatur, nulla videtur haberi oppositio, ac proinde particula *pal* censenda est pleonastica.